

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ,
Strada Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Abonament: 300 Lei la an

Redactor responsabil:
Protoiereu DUMITRU ANTAL

CONSILIUL EPARHIAL ORT.-ROM. DIN CLUJ

Nr. 2446—1929.

A P E L

*Doi mari bărbați ai Neamului, doi lu-
ceafări, cari au răspândit lumină în vremi
grele și pline de griji — NICOLAE BĂL-
CESCU și SIMEON BĂRNUȚIU — sunt
aleșii pe cari neamul românesc vrea să-i
eternizeze în statui de bronz, — una în
Alba-Iulia, cetatea izbânderilor de azi și a
suferințelor din trecut, și una în Iași, ce-
tatea falnică a vieții culturale din Moldova.
Ambele statui se fac prin subscripție pu-
blică, din prilejul aniversării de 10 ani dela
unirea Ardealului cu patria mamă.*

*Poftesc pe toate oficiile noastre paro-
hiale, ca îndată după primirea acestui cer-
cular, să colecteze în fiecare comună (și
în parohiile administrate și filii) dela cre-
dincioșii cu dare de mână și sume mari
și mici, și cu dania preotului, care trebuie
să premeargă cu exemplu bun, să ni-o tri-
mită cel mai târziu până la 1 Mai, — ca
să putem înainta rezultatul la locul cuvenit.*

*Deodată cu rezultatul bănesc se va tri-
mite și lista donatorilor.*

Cluj, la 3 Aprilie 1929.

De binevoitor

NICOLAE, Episcop.

Câteva constatări.

— Biserica ortodoxă din Năsăud. —

Greutățile cu cari trebuie să se lupte biserica ortodoxă aici în Ardeal, sunt din cale afară de multe și mari.

De o parte lipsa unui suficient număr de preoți — bine pregătiți, — de altă parte lipsa complectă de mijloace materiale, o rețin pe loc și tind să zădărnicească ori-ce trudă și ori-ce avânt.

Constatările acestea nu-s nici exagerate, și nici din domeniul fanteziei, ci rezultă din examinarea serioasă a mai multor localități.

De astă dată s'amintim ceva despre paro-
hia urbană a orașului Năsăud.

Acesta e situat pe valea Someșului, lo-
citorii fiind în majoritate de lege gr.-cat.

Are vicariat gr.-catolic, cu vicar și un al II-lea preot, ajutați, ori de câte-ori cere
trebuința, de cei doi profesori de religie
din localitate.

Are biserică catedrală, într'adevăr impo-
zantă, 2 case parohiale și supraedificate etc.

Apoi sunt vre-o 40—60 locuitori rom.-
catolici, cu biserică, casă parohială și su-
praedificate.

Vre-o 4—6 (*citește patru—șase!*) loc.
reformați, cu preot plătit de stat, biserică
frumoasă, casă parohială și supraedificate
în regulă.

Evrei, mai numeroși, având de sigur și
ei sinagogă și proprietăți respectabile...

Ei bine, în acest orașel „cu vechi și
frumoase tradiții culturale“, au voe să se
îchine, lui Dumnezeu, toți locuitorii, nu-
mai creștinii ortodocși „n'au unde să-și
plece capul!“

Școlile Năsăudului au aprins din vatra
lor flacăra culturii în sute de Români, dar
n'au știut s'arate tuturor ce-au trecut prin

ele, mizeria în care tânjea biserica fraților ortodocși, și să sădească în inima lor sentimentul dragostei și-a milei către ea.

Nu se poate altfel explica pentru ce din atâți foști elevi ai acestor școli, să nu-și reamintească măcar câțiva de situația ei.

Iar localnicii, până bine de curând, nici nu voiau să admită că ar fi ortodocși acolo, necum să le treacă prin gând că ar fi bine să aibe și ei o biserică ca toată lumea.

E adevărat că înainte cu câteva decenii nu erau creștini ortodocși acolo, — cum se și puteau menține oare acolo unde „sf. unire“ s'a răspândit cu „mila Împărătească?“ — dar cu vremea s'au înmulțit, adăugându-li-se și o mulțime de elevi de liceu, astfel că cine a văzut Năsăudul înainte de asta numai cu 3 ani, va sta uimit de progresul ce s'a făcut în această privință.

Azi pe lângă un număr mărișor de locuitori, așezați cu timpul acolo, avem o mulțime de funcționari, directori de școli, profesori și apoi un număr de peste 250 elevi de școală, iar bis.-capelă, în care ar fi să se roage și ei lui Dumnezeu, abia are 7 m. lățime și vre-o 10 lungime, cu partea ce i-se zice altar, cu tot...

N'am avea nimic de zis, greutatea sunt și-acolo ca 'n tot locul, dar mi se pare nedreptatea prea mare și de tot prea evidentă, ca să nu ne doară.

Pentru-că în timp ce capela noastră, stă în acest hal, pită după un gard bisericile celorlalte confesiuni se mândresc cu așezămintele ce au.

În timp ce biserica noastră e în starea ce am arătat, Fondurile grănicerești, în care au parte de avere de-opotrivă României din ambele confesiuni, — clădesc acum pentru liceu, un internat ce va rivaliza cu cele mai grandioase din țară.

Pentru acesta sunt în stare să cheltuiască zeci de milioane, dar n'au voit să cedeze pentru biserica noastră nici măcar un pic de pământ pe care să ne-o putem clădi, ci a trebuit să-l plătim cu bani grei.

Ori aceste „Fonduri“, atunci când au scăpat de expropriere, au adus motivul că vor susține așezăminte de interes public, numai să li-se lase averile.

De fapt susțin Liceu, Internat pentru el,

și nu peste mult se va termina și Școala Normală, ba se promite și Spital!

Nimic de zis, toate bune și folositoare! Dar de ce nu și o biserică?!

Oare pentru că-i vorba de una ortodoxă?

Din bugetul comunal se distribue, nu potrivit cu necesitățile, ci după principiul egalității.

Frumos principiu de sigur, dar nu ar fi în acest caz mai drept, a ajuta întâi pe cel căzut jos, ș'apoi pe cel îmbuibat?!

Infirmele ajutoare dela bănci, se dau tot astfel.

Și-atunci cu drept cuvânt putem formula următoarea întrebare?

Cine să se îngrijească de înzestrarea comunității creștine ortodoxe din acest oraș și mai ales acum, după-ce am văzut greutățile?

Un preot cât de bine pregătit, aici nu va putea face prea mult, mai de grab va fi expus să-și irosească puterile cu frământări și intervenții, fără prea mari rezultate.

Fără ajutoare materiale, dela cei-ce le pot da, nu va putea face decât foarte puțin.

De aceea problema parohiei noastre din Năsăud e aceasta: cine să acorde mijloacele pentru edificarea unei biserici?

„Fondurile“, cari ar putea, nu dau, pentrucă... nu dau.

Dintre foștii elevi ai Năsăudului, singur Î. P. Sfinția Sa Patriarhul a sprijinit o cerere a P. Sf. nostru Ștăpân, în favorul bisericii noastre de-acolo.

Locuitorii ortodocși localnici sunt totuși prea puțini, dar nici nu în stare materială să-și clădească singuri biserică.

Sf. Episcopie abia poate plăti câțiva lucrători la Catedrală, pentruca lucrările să nu se chiar oprească, — necum să mai ajute și pe alții.

Și-apoi nu-i iertat să facem o biserică numai de mântuială, că doar e vorba de oraș și de-o biserică „dominantă“.

Statul își are greutățile lui — de sigur, dar cu toate astea, credem, că nimeni afară de acesta, nu ne-ar putea scoate din impasul descris.

Dar pentru ca el să facă aceasta, trebuie să-l facem să înțeleagă anumite lucruri.

Întâiu: că biserica noastră ortodoxă a avut în trecut un rol atât de important, în-

cât nu știm dacă sufletul neamului s'ar fi păstrat intact în zbuciumatul său trecut, fără de ea.

Apoi că azi, în urma războiului, care a zdruncinat popoarele și-a umplut văzduhul cu microbii anarhiei și-a bolilor sociale, este absolută nevoie de ea.

Și că în viitor ea va trebui să călăuzească poporul spre realizarea României noi.

Trebue să-l facem să mai înțeleagă, că acolo unde biserica sa națională n'are altă posibilitate, el trebue neapărat să intervină cu puterea pe care o are.

Fiindcă altfel ea nu are unde să se roage lui Dumnezeu „pentru Rege și mai marii țării“, și n'are unde îndemna ca „tot sufletul să se supună stăpânirii...“

Iar în ce ne privește pe noi, trebue să ne încordăm toate puterile, ca intensificând propovăduirea legii lui Hristos și a iubirii bisericii Lui, să întemeiem în sufletul generațiilor tinere, sentimente de adevărată iubire și recunoștință către această biserică.

Credem că în felul acesta statul își va întoarce privirile către biserica pe care pe bună dreptate a recunoscut-o „dominantă“, și observând situația deplorabilă ce i-a rezervat soarta în câteva orașe din Eparhia noastră, o va ajuta să se întremeze și astfel să-și poată îndeplini sfânta misiune ce are dela Hristos.

Victor Susa

CREAȚIUNEA LUMII

(Urmare).

III. Autorul Hexaemerului s'a inspirat din revelația divină.

După-ce în cele anterioare am constatat că autorul tratatului biblic despre creație, nu s'a putut inspira nici din tradițiile popoarelor contemporane lui, nici din miturile babilonene cu conținut similar, drept singur izvor trebue să presupunem descoperirea divină. Singur D-zeu a putut face cunoscute oamenilor adevărurile privitoare la originea lumii, la originea omului. E întrebarea când a revelat D-zeu aceste adevăruri? Numai în timpul lui Moise? Nu. Fiindcă în tradițiile popoarelor vechi existau în parte (de sigur mult schimonosite după concepțiile lor religioase) încă

cu mult înainte de Moise. Pe altă parte însuși Moise se provoacă la izvoare străvechi. Deci D-zeu încă dela începutul existenței omenirii a descoperit, tot ceea-ce era necesar să știe omul, cu privire la originea și scopul vieții lui. Nici când n'a fost mai multă trebuință, ca însuși D-zeu să fie educator al creaturilor sale. Adevărurile descoperirii străvechi s'au transmis verbal din neam în neam, păstrându-se nealterate, până în momentul, când un autor inspirat le-a eternizat în scris. În această formă ajuns până la Moise autorul biblic.

Se va putea obiecta: De ce nu s'ar fi putut folosi Moise în acest caz de toate tradițiile popoarelor contemporane, când toate se reduc la una și aceeași tradiție străveche? E drept că în toate se continuă tradiția străveche, însă adevărurile revelate se păstrează intacte numai în linia acelor neamuri, cari reprezintă promisiunea Mântuirii. Adevărurile transmise din tradiția străveche unică, în tradițiile celorlalte neamuri în afară de neamul ales, îmbracă coloritul credinței lor politeiste, iar cu timpul se întunecă atât de mult încât abia dacă se mai pot cunoaște. Moise este îndrumat de D-zeu să se folosească în scrierea sa numai de documentele tradiției poporului său. Pentru exactitatea punctelor esențiale ale acestei tradiții garantează însași providența divină.

Cu toată logica concluziei noastre, critica îi găsește un punct vulnerabil. Cum își poate cineva închipul (spun criticii), că s'ar fi putut păstra prin tradiția verbală, nealterat un adevăr atâtea mii de ani?

Foarte simplu. Păstrarea unui adevăr timp mai îndelungat, numai prin tradiție este condiționat de originea și calitatea lui. După originea lor adevărurile de cari ne ocupăm sunt dela D-zeu, pecetea acestei origini o au avut-o întotdeauna. Până chiar și păgânii le reduce la zei.¹⁾ Calitatea lor este de primul rang, fiindcă dau răspunsul cel mai plauzibil întrebărilor: De unde e lumea?; de unde suntem noi oamenii?; Cine a întocmit admirabila ordine din univers? În fine nu trebue desconsiderată nici puterea providenței divine.

Azi în urma descoperirilor făcute, cari

¹⁾ Willmann „Geschichte des Idealismus“.

din ce în ce întăresc tot mai mult adevăritatea datelor Vechiului Testament, suntem în măsură a urmări pas de pas chiar și drumul parcurs de adevărurile primei descoperiri divine în tradiția străveche. Ce alt rost ar avea genealogiile protopărinților? Numai să ne arate cum s'a dezvoltat neamul omenesc din primii oameni? Nu, ci mai mult să vedem cum s'a perpetuat în neamul omenesc legătura cu D-zeu. În acest ultim caz adevărurile descoperite de D-zeu au un rol f. important. Toți acei protopărinți, cari țin la D-zeu, țin și la bunurile primite dela El, le transmit ca pe ceva sfânt urmașilor, în forma anunțată de psalmistul: „Dumnezeule cu urechile noastre am auzit; părinții noștri ne-au spus nouă. Lucruri cari ai lucrat în zilele lor, în zilele cele de demult“ ps. 43, 1—2. Astfel din tată în fiu s'au moștenit începând cu Adam, în linia lui Set până la Noe, dela Noe în linia lui Sem până la Avraam, iar dela Avraam până la Iacob și s'au continuat în neamurile celor 12 fii ai lui. În timpul cât a stat nou formatul popor al legământului în Egipt, aceste adevăruri au fost scrise de unul din căpeteniile semințiilor, dacă nu chiar mai înainte.

O dovadă în plus că moștenirea acestor bunuri divine s'a păstrat intactă, este și tenacitatea particulară cu care țin iudeii la tradiția lor religioasă, tenacitate care de altcum caracterizează mai mult s'au mai puțin toate popoarele orientului.

A fost și este și azi în orient obiceiul, ca un subiect oarecare să fie transmis mai departe verbal, fără ca totuși să se piardă ceva. Dacă subiectul este de o importanță mai mare, este păstrat și redat cu mai multă sfینtenie și exactitate, decât ar păstra hârtia noastră ceea ce îi încredințăm.¹⁾

Numai unei extraordinare tenacități a tradiției, avem a-i atribui faptul, că la anumite triburi arabe și azi se mai păstrează credința în stele, anterioară islamismului.²⁾

IV. Hexaemeronul și celelalte tratate biblice despre creațiune.

Vechiul Testament în afară de Geneză cap. I. mai vorbește despre creațiunea lu-

mei și în Gen. II. 4—8; Iob. cap. 38 și Ps. 103.

Cu toate că izvorul tuturor tratatelor biblice despre creațiune este unul și același (descoperirea divină), între Hexaemeron și celelalte obvin anumite deosebiri. Toate, însă au a se mulțumi diferitelor scopuri urmărite de D-zeu. D-zeu n'a trebuit să descopere deodată toate adevărurile privitoare la creațiune, astfel că celelalte tratate biblice înafară de Hexaemeron trebuiesc considerate ca unele, cari îl întregesc pe acesta din urmă.

Cu totul altă părere are critica modernă: Voind a reduce cărțile sf. Scripturi la alte izvoare decât revelația divină, aduce o seamă de obiecțiuni și anume:

a) După Gen. I. 9—11 în ziua a treia a eșit la iveală pământul din ape. Un nou act creator încă în aceeași zi l-a îmbrăcat imediat în verdeață. Al doilea tratat despre creațiune (vezi Gen. II. 4—6)¹⁾ ne face impresia, că lumea plantelor a lipsit la început, fiindcă D-zeu încă n'a lăsat să cadă ploaie pe pământ.

Obiecțiunea e înlăturabilă în diferite forme: deg. Minjon crede că sensul clar al cap. II. v. 4—6 nu este cel indicat de critici, ci următorul: Vegetația pământului imediat după formațiune nu avea nevoie nici de o muncă agricolă, nici de umezeală: dominau încă împrejurările naturale paradisiace. Au doară trebuit-a Adam, înainte de căderea în păcat, să-i smulgă pământului prin muncă hrana necesară pe care după dispoziția divină o dădea el singur? Aceste versuri, deci nu trebuiesc luate în sens literal.

Aparenta contradicție de altfel dispăre și imediat ce considerăm v. 4—6 din cap. II. ca o întregire a v. 9—11 din cap. I. mai cu seamă că în v. 7 c. II. unde vorbește cu multe amănunte despre creațiunea omului, găsim o nouă întregire a v. 27 din cap. I.

b) În Hexaemeron se vorbește despre o activitate a lui D-zeu în 6 zile, pe când în Gen. II. 4 numai de o singură zi.

Cei mai mulți exegeți contemporani cred că tendința v. 4 din cap. II. este ferirea primului tratat biblic despre creațiune de interpretarea verbală.

¹⁾ K. Truchstorfer „Weltschöpfung und Paradies nach der Bibel“ p. 14.

¹⁾ Clemens „Die Entstehung des N. T.“ p. 11.

²⁾ Budde „Geschichte des althebr. Literatur“ p. 64. Curtisz „Ursemit. Religion im Volksleben des hentigen Orient“.

c) În Hexaameron D-zeu este numit pretutindeni „Elohim“. În Gen. c. II. este numit Iahve, iar ici-colo și Elohim.

Din diferența numelui lui D-zeu, nu avem a ne gândi la două documente cu totul diferite, ci faptul că în cap. II. ne obvine pe lângă Iahve și Elohim este o dovadă că al doilea tratat despre creațiune este dependent de primul. Cele două numiri ale lui D-zeu sunt foarte juste. Elohim reprezintă pe D-zeu mai mult ca creator al lumii și omului. Iahve este același D-zeu sub raportul legământului cu omul.

Până chiar și unii critici au ajuns la concluzia, că deși între cele două tratate există oarecari deosebiri, acestea sunt de atare natură, încât se poate recunoaște unitatea planului.¹⁾

Dacă diferențele între primul și al doilea tratat biblic despre creațiune pot fi înlăturate, nu tot așa stau lucrurile cu diferențele între primul și al treilea. Iob cap. 38 după părerea criticei este esențial diferit ca fond și formă de Gen. I. și Gen. II. Spre deosebire de Hexaameron, Iob c. 38 pretinde, că mările au eșit din pământ și nu invers. În Gen. I. ordinea este: marea — pământul, pe când în Iob 38: pământul marea. Cei mai mult în Iob 38 v. 1 se spune apriat, că acest imn al creațiunii a fost pus de D-zeu în gura autorului, este deci revelat direct de D-zeu.

În ceea ce privește forma, Hexaameronul este o expunere istorică, pe când Iob 38 este un imn al creațiunii. Expunerea lui este împănată cu figuri poetice.

Nici aceste deosebiri formulate de critică nu sunt înlăturabile. Primeia îi răspundem prin cuvintele lui K. Fruchstorfer: „Avem totuși să observăm că D-zeu n'a trebuit să ne descopere mersul exact și obiectiv al creațiunii, și ne voind să ne facă o astfel de descoperire, nici n'a crezut necesar să ne dea o revelație unitară despre creațiune. El a putut să vorbească omului despre creațiune, când într'o ordine de idei, când într'alta“...

A doua este inexactă. Hexaameronul cuprinde o seamă de întorsături poetice, deg: v. 11, 20, 16. Nu ne lipsește nici paralelismul membrelor (v. 27). Ce-i mai

mult Zapletal accentuează că e făcut cu o regularitate metrică.

În al patrulea tratat biblic despre creațiune (ps. 103) deosebiri față de Gen. I. nu găsim, fiindcă este considerat drept o cântare lirică, în care se repetă ceea ce cuprinde Hexaameronul.

Ca încheiere precizez următoarele: deosebiri între Hexaameron și celelalte tratate biblice despre creațiune, obvin pe deoparte pentru aceia cari vor a le despoia de originea divină, pe de alta pentru aceia, cari au o concepție prea îngustă despre inspirație.

(Va urma).

Muntean

Programul serbărilor Unirii.

Ziua de 10 Mai.

101 lovituri de tunuri în zorii zilei; Te-Deum la patriarhie; ședința solemnă a Corpurilor Legiuitoare cu asistența M. Sale Regelui, a Familiei Regale, a Inaltei Regențe, a corpului diplomatic și a armatei; așezarea pietrei fundamentale a catedralei „Mântuirea Neamului“; defilare; dejun de gală la Palatul Regal; inaugurarea terenului sportiv dela șoseaua Kisselef; match național pentru cupa „Regele Alexandru al Jugoslaviei“ între echipele naționale ale Jugoslaviei și României; plecarea avionului „Alba-Iulia“ pentru raidul București-Rio de Janiero cu căpitanul Burduloiu; poemul etnografic-muzical; „România în port, joc și cântare“ de Tiberiu Brediceanu la Teatrul Național.

Ziua de 11 Mai.

Dimineața la orele 10 jum. concert simfonic la Ateneul român condus de maestrul George Enescu; la ora 3 după amiază ședință festivă la Academia română; la ora 5 șezătoare artistică cu citiri și recitări din lucrări privitoare la Ardeal și la Unire; la ora 9 reprezentație de gală la Teatrul Național cu concursul Operei; pentru marea public se reprezintă poemul etnografic-muzical „România în port, joc și cântare“ de Tiberiu Brediceanu la Arenele romane.

Ziua de 12 Mai.

— *Ziua Iașilor.* —

Primirea Inaltei Regențe și a guvernului; Te-Deum la mitropolie; ședință festivă la Universitate; punerea pietrei fundamentale a monumentului Simeon Bărnuțiu; desvălirea plăcii comemorative a intrării voluntarilor ardeleni în armata română; hora Unirii; plecarea la București; pentru cei cari rămân în Capitală; vizitarea Ateneului român, a muzcelor, a parcului Carol ș. a.

Ziua de 13 Mai.

Ziua Ligii pentru unitatea culturală a tuturor Românilor.

Ședință festivă la Ateneul român cu coruri, ora 10 jum., după amiază poemul etnografic-mu-

¹⁾ Allgeier „Ueber Doppelberichte in der Genesis“ p. 19 cf. Iacob „Der Pentateuch“ p. 13.

zical „România în port, joc și cântare“ de Tiberiu Brediceanu pe Arenele romane; seara plecare la Cluj.

Ziua de 14 Mai.

— *Ziua Clujului.* —

Primirea Inaltei Regențe și a guvernului; ședința solemnă la Universitate; banchet la primărie; inaugurarea parcului național; reprezentajie de gală la Teatrul Național sau bal; plecarea la Alba-Iulia.

Ziua de 15 Mai.

— *Ziua Alba-Iuliei.* —

Serbări generale pe toată țara; 101 lovituri de tunuri în Alba-Iulia și în toate garnizoanele din țară; primirea Familiei Regale, a Inaltei Regențe și a guvernului; Te-Deum în biserica încoronării; scurtă ședință solemnă în sala Unirii; cortegiul alegoric-istoric; defilare: armata, corpul voluntarilor, studenții academiei, românii din America cu drapelul lor; banchete și masă populară; expoziția specificului ardelenesc; serbări populare; plecare la București.

Ziua de 16 Mai.

Seara, bal de gală la Cercul Militar, București.

CRONICĂ

Serbarea Sfințelor Paști în Cluj a decurs și în anul acesta cu aceeași solemnitate înălțătoare de suflete ca și în anul trecut. Și de astădată, ca la toate sărbătorile mari, biserica, prin micimea ei și marea aglomerație, a stânjenit evlavia credincioșilor, veniți în număr încincit mai mare decât îi poate cuprinde. La înviere a fost așa o îmbulzeală încât au leșinat vre-o 5 persoane. Sunt tot atâtea motive pentru cari lumea dorește să vadă cât mai în grabă isprăvită Catedrala și tot atâtea argumente pentru noi de a solicita ajutoare cât mai simțitoare, cu deosebire acum în al zecelea an dela unire, pe când această „Catedrală a Neamului“ se cădea să fie gata.

Întâia mărturisire a M. S. Regelui Mihai I. Sub îngrijirea sufletească a evlavioasei Sale Mame, M. Sa s'a prezentat în ziua de 29 Martie c. înaintea Î. P. S. Său duhovnic, patriarhul Miron, pentru a se spovedi, ca toți bunii creștini păzitori ai poruncilor sftei noastre biserici. După mărturisirea făcută în paraciisul sftei patriarhii, M. Sa, pe lângă îndrumări duhovnicești de bună purtare, de ascultare, de iubire a dea-

proapelui, de milă etc., a primit în dar dela duhovnicul Său o cârtică de rugăciuni cu dedicația „În amintirea primei spovedanii în paraclisul patriarhiei — 29 Martie 1929“ iar din partea A. S. R. Principesa Mamă un „Noul Testament“ în traducerea pr. Gala Galaction. Sâmbătă, în acelaș paraclis M. Sa a fost împărtășit cu sfta taină a cuminecăturii, de-odată cu A. S. R. Principesa Mamă Elena și Altețele Lor Principele Paul al Serbiei și Principesa Olga, cari deasemenea s'au spovedit cu o zi mai înainte.

Deces. În 24 Martie c. a adormit în Domnul, preotul Iustin *Teglariu*, din Deag, în etate de 58 de ani și în al 32-lea an de preoție. Il deplânge o nemângăiată soție și 7 copii. — Dumnezeu îl odihnească în pace.

O fundațiune. Tânărul și entusiastul preot Gheorghe *Micu* din *Vîma-mare* protopopiatul Lăpușului, a făcut o fundație, care-i poartă numele, cu scopul de luminare și însuflețire a poporului pentru îmbrățișarea meseriilor și negoțului. O alimentează cu câte 100 Lei lunar, cât timp îl va ținea Dumnezeu în viață. Noi, pentru aceasta superioară înțelegere de datorie românească și pastorală, pe lângă lauda ce-i revine dela sine, îi dorim o viață cât mai lungă, spre a-și întruchipa idealul și a se putea bucura de roadele acestuia pentru neam și biserică.

Donațiune. Credincioasa Floarea *Ioanuț* a dăruit sfinței noastre biserici din *Chiochiș* o grădină. Dumnezeu să'i răsplătească frumoasa faptă cu binele dorit.

Eparhia Constanței comunică oficios că n'are nici o parohie vacantă. E o stare ideală la care noi numai cu greu vom ajunge.

Numărul bisericilor din întreagă România este de aproximativ 18.000, al școlilor de 32.000 iar a cârciumelor mai bine decât amândouă laolaltă, adică de 58.000. Socotind după situația dela noi, credem că numărul cârciumelor este mult mai mare, căci multe sate cu o biserică au mai mult de 2 cârciume iar la orașe și orașele înzecit și însutit.

O comună fără cârciumă este *Verejeni*, jud. Orhei din Basarabia, al cărei consiliu comunal, în ziua de 24 Martie c. a

hotărît cu unanimitate închiderea pe veci a celor două cârciumi existente. — Iată cum și-au motivat deciziunea: „Nu aprobăm prelungirea debitelor de băuturi spirituoase a debitantilor pe a. c., întru cât localurile nu îndeplinesc condițiunile sanitare și morale ale comunei, cu atât mai mult, că toate scandalurile, bătăi și judecăți provin dela aceste cârciumi. Iar majoritatea din populație își varsă și ultimul ban câpătat de pe sudoarea lui și îl scapă în teigheaua cârciumarului, lăsând atât soția cât și copiii lipsiți de hrană și îmbrăcăminte, nu mai punem anii cei săcetoși, care i-au îngreuiat atât de mult prin bănci“. — Ce fericire ar cădea pe satele noastre dacă măcar o parte dintre consiliile comunale ar aduce hotăriri la felu!

BIBLIOGRAFIE

Arhiereul Grigorie Leu Botoșăneanu, Vicarul Mitropoliei Moldovei: „Cuvântări Ocazionale“. Chișinău 1928. Lei 50.

P. Sf. Sa Arhiereul Grigorie dela Iași, atât de bine cunoscut tuturor, fie și numai prin luminoasele și bogatele pagini de sectologie ce continuă să publice în „Biserica Ortodoxă Română“, în cartea cu numele de mai sus, și-a adunat un număr de 30 cuvântări, ținute la diferite ocaziuni, și care sunt tot atâtea flori de miezos cuvânt creștinesc adresat credincioșilor. În cuvântările acestea se oglindește atât de bine acel suflet nobil, acea râvnă apostolică pentru propovăduirea cuvântului divin, care sălășluște în neobositul lucrător din via Domnului — P. S. Sa Arhiereul Grigorie dela Iași. Sunt cuvântări de variat cuprins, ținute nu pentru „a vorbi“, ci pentru „a îndruma, mișca și folosi real Bisericii și neamului“. Nu sunt „lecturi reci“, ci fraze și cuvinte pornite dintr'un suflet cald și plin de jertfelnicie pentru Hristos, și cuprinzând neprețuite comori de învățăminte creștinești — toate îmbrăcate în cea mai frumoasă și curgătoare limbă românească.

De aceea e firesc ca „în meditarea sf. Scripturi și în predicarea lor“, cartea aceasta să fie de folos real pentru ori-ce slujitor al Domnului.

ob.

PARTEA OFICIALĂ

CONSILIUL EPARHIAL ORT.-ROM. DIN CLUJ

Nr. 2094—1929.

COMUNICAT

Sf. Sinod în ședința sa din 23 Februarie a. c. a luat în desbatere chestiunea muzicii bisericești și a adus următorul decis:

„Se ia act de străduința I. P. S. Patriarh, pentru restabilirea psaltichiei în curățenia ei originală și-l roagă, ca după ce se vor publica programele și normele de conducere ale Academiei de muzică religioasă, să le comunice PP. SS. Chiriarii și PP. SS. Lor, să le aducă la cunoștința celor cari ar dori să urmeze cursurile acestei Academii, iar până atunci fiecare P. S. Chiriarii să anunțe prin revistele eparhiale respective, existența Academiei de muzică la Patriarhie, de unde doritorii pot primi informațiuni precise“.

Aducem aceasta la cunoștința preoțimei noastre cu îndrumarea, ca să caute între tinerii din parohii băeți cu aptitudini muzicale și să-i îndemne să urmeze cursurile acestei școale pentruca să putem forma o surescenență bună de cântăreți bisericești.

Cererile să le înainteze aici, și la timpul său le vom da informațiile cuvenite. Cluj, la 20 Martie 1929.

Consiliul Eparhial.

Nr. 2152—1929.

COMUNICAT

La timpul său am adus la cunoștința preoțimei noastre circulara comitetului central al „Astrei“ Nr. 1867 din a. c. referitor la *Muzeul Unirii*, care se va aranja la Alba-Iulia cu prilejul serbărilor dela 10 Mai.

La cererea Comitetului central revenim din nou asupra acestei chestiuni și îndrumăm preoțimea noastră, ca să contribue la aranjarea acestui muzeu cu obiecte și acte referitoare la unirea dela 1918.

Acte de acest fel pot fi manifeste și proclamații din acel an, tablouri și fotografii, procesele verbale ale gărzilor naționale, fotografiile persoanelor cari au avut un oarecare rol în acel timp, tabloul morților din comună în război, colecții de gazete etc.

Cumpănind importanța acestui muzeu, sperăm că preoțimea noastră își va da tot concursul, având în vedere că este un act de îndatorire națională de a eterniza toate momentele legate de evenimentul epocal al unirii dela 1918.

Lucrurile destinate muzeului se vor trimite la adresa dlui I. Sandu, dir. Licului din Alba-Iulia.

Cluj, la 21 Martie 1929.

Consiliul Eparhial.

PROTOPOPIATUL ORT.-ROM. AL CLUJULUI

Nr. 1276—1928.

2—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei a II-a din CLUJ, se publică concurs cu termen de 30 de zile, socotite dela întâia publicare în „Renașterea“.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat.
2. 32 jug. sesiune parohială.
3. 36.000 Lei chirie.
4. Venitele stolare obicinuite.

Dela candidați se cere cvalificație pentru parohii de cl. I., cu bacalaureat de liceu, preferindu-se cei cu pregătire universitară.

Pe lângă documentele prescrise de regulament, concurenții vor anexa:

1. Certificat dela Consiliul Eparhial că n'au fost pedepsiți și nu stau sub cercetare disciplinară.

2. O declarație că vor ocupa parohia în termenul ce li-se va fixa, în conformitate cu regulamentul.

3. Că vor satisface hotărârilor consiliului parohial, fixate în ședința dela 10 Nov. 1926, p. 1—8. Concurenții din alte eparhii vor anexa un act dela chiriarii lor, că li se dă voie să treacă în eparhia noastră.

Candidații, cu aprobarea prealabilă a protopopului, pot să se prezinte înaintea credincioșilor, ca să predice și celebreze.

Cluj, la 12 Dec. 1928.

Nicolae Vasiu, protopop.

Nr. 8168.

A P R O B A T

Din ședința secției bisericești a Consiliului Eparhial, ținută la 27 Febr. 1929.

*Dr. Vasile Sava m. p.,
prez. adhoc.*

*Laurențiu Curea m. p.,
secretar.*

Nr. 197—1929

3—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de paroh în Bucium-Sat, parohie de cl. III. din protopopiatul Abrudului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat, conform pregătirii.
2. Venitele stolare.

Reflectanții la acest post își vor înainta cererile, însoțite cu documentele reglementare oficiului protopopesc și cu prealabila încunoștințare se vor prezenta în parohie spre a cânta, cuvânta, eventual a celebra și a face cunoștință cu poporul.

Abrud, la 10 Martie 1929.

Oficiul prot. în conțelegere cu adunarea parohială.

Petru Popovici, protopop.

Nr. 130/1928.

3—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului vacant de cantor a filialei ortodoxe-române din Băgaciu, (jud. Cluj) protopopiatul Cluj, cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Retribuțiile împreunate cu acest post sunt:

1. Locuință în natură, casă și grădină.
2. Sesiune cant. 8 jug. pământ.
3. Venite stolare dela serviciu și a treia parte din zilele de lucru și din ferdelele de cucuruz, adecă $\frac{1}{3}$ parte din bir.
4. 2 părțile de pădure.

Candidații cari doresc să reflecteze la acest post de cantor, își vor înainta oficiului parohial ort. din Geaca, până la termenul mai sus fixat cererile scrise și semnate cu mâna proprie și înzestrate cu următoarele acte:

- a) Extras de botez;
- b) Certificatul pe ultimul an școlar;
- c) Decretul de cantor;
- d) Certificat de bună purtare dela oficiul parohial concernent.

Concurenții sunt deobligați a se prezenta înainte de alegere în vre-o Duminică sau sărbătoare la biserică spre a-și arăta cunoștințele în cântări și tipic și spre a face cunoștință cu poporul.

Geaca, la 15 Octomvrie 1928.

Pentru consiliul parohial ort.-român.

Președinte:
Ioan Macaveiu, paroh.

Secretar:
Pompei Rotar.